

יב (א) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-אַבְרָם
לֵךְ-לְךָ מֵאֶרֶץ וּמְכוֹלֵדָתָךְ
וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר

אונקלוס
א וַיֹּאמֶר יי לְאַבְרָם אֵיזֶל
לְךָ מֵאֶרֶץ וּמִלְדוּתָךְ
וּמִבֵּית אָבִיךָ לְאֶרֶץ דִּי
תו"א ויאמר ה' ר"ה טז:

בעל הסורים

(א) לד לד. פתח כאמירה בלשון שנברא
בו העולם שבעשרה מאמרות
נברא העולם וכולו לא נברא אלא בזכות אברהם לכך כתיב עליו מאמר. לד לד רמז לו כשתהיה בן מאה כמנין לד לד אז ואעשך
לגוי גדול שנולד לו יצחק. ד"א רמז לו שלאחר שתלך מארצך תחיה כמנין לד לד שהרי בן ע"ה שנה היה כשיצא וכל שנותיו קע"ה.
ד"א רמז לו הגלות השנים שב' פעמים ילכו ישראל בגולה. ד"א רמז לו שאחר נ' דורות כמנין לד ילכו בגלות בימי צדקיהו ובכותך
שדברתי עמך בן ע"ה שנה (צ"ל ע') שנה בברית בין הבתרים ישוּבו לאחר ע'. ולכך סמך בחרן ללך לד לפי שבחרן אפו של הקב"ה
בעו"ה גלו:

רש"י

(ב) לד לד. להנאתך ולטובתך, ושם אעשך לגוי גדול וכאן אי חמה זוכה לנניס, ועוד שאלויע

עיקר שפתי חכמים

א ואלו השני דברים לעשותך לגוי גדול. ולהודיע סכעך בעולם הוא פי' על מ"ש להנאתך ולטובתך. והו' שאמר לד לד:

לקוטי הלכות

בחינת "ויאמר ה' אל אברם לך-לך" לקד
דיקא, לעצמיותך, שהוא רק נקדת האמת
לאמתו המשרשת בך; וזה: "מארצך
ומכוולדתך ומבית אביך", פי צריך לפנות
שכמו ולהטות לגמרי מכל השקרים
והבלבולים הנאחזים בו מצד הארץ שנתגדל
בה או מצד ההולדה או מצד המשפחה,
רק ימשך עצמו אל נקדת האמת לאמתו,
ואז יזכה לבוא אל תכליתו הנצחי, שזה
בחינת "אל הארץ אשר אראך וגו'". (לקוטי

הלכות - הלכות גניבה ה' - אות ז' לפי אוצר היראה -

אמת - ע"ד)

(א) לך-לך. יש פמה מיני חשך ושקרים
הנמשכים מהארץ והמדינה שנתגדל בה. פי
אף-על-פי שבכל ארץ ובכל מקום יש בודאי
טוב הרבה שהוא בחינת אמת, אבל הקלפה
קדמה לפרי, וזה לעמת זה וכו'. ועל-פני יש
בכל מקום פמה מיני חשכות המחשיכים את
האמת בכל מקום ומקום לפי בחינתו, וכן
יש פמה מיני חשך ושקר הנדבק בהאדם
מצד ההולדה, בבחינת "הן בעוון חוללתי
וגו'"; ויש פמה מיני שטותים ושקרים שנדבק
בו מצד משפחתו, כגון שמחזיקים עצמם
למיחסים גדולים, וכאלו כל הכבוד שיש
להם, וכיוצא בזה שאר שטותים ובלבולים.
ומי שרוצה לילך בדרך הקדש, הוא צריך
לילך ולצאת ולהטות מדרך כלם, רק להמשיך
עצמו אל נקדת האמת לאמתו המשרש בו
מצד נשמתו שהוא חלק אלוק מפעל, שהוא
עצם האמת. וזה עקר עצמיות האדם, פי
כשאומר האדם: "אני", או "לי", או "לך"
מכון הפל על עצם האדם שהוא נשמתו,
ולא על הגוף שנקרא רק בשר ודם. וזה

לך-לך. וזהו לך לך, לך דיקא, שכל הלוקח
ונסיעתך יהיה לך ואלו לך לך הינו לעצם
נקדת האמת שזה עקרה וחיותך. פי עקר
האדם הוא הנשמה הקדושה שבו, שזה
כל האדם, כמו שפיתוב בפסרים ומוכא
בדבריו ז"ל בסימן כ"ב שמה שנקרא אצל
האדם אני הוא רק עצם הנשמה, פי בשר
האדם נקרא בשר אדם, ועקר האדם הוא

לקוטי הלכות

הנשמה. והנשמה היא חלק אלקי ממעל שהוא עצם האמת. וזה בחינת נשמות ישראל שהתחילו מאברהם שנאמר עליהם בלה זרע אמת.

וזהו לך לך, הינו שתלך לך לעצמך דהינו לעצם האמת שלך המשרש בך שרק זה נקרא 'אני' כשהאדם מדבר על עצמו, וכן רק זה נקרא 'אתה' או 'לך' כשמדברים עמו לנוכח, הינו שבכל הלוכה בגשמיות ורוחניות תלך רק לך לעצמך לעצם נקדת האמת המשרש בך ולא תסתפל על שום הסתות ופתויים של השקר המחשיך אנפי ברייתא עד שקשה מאד לעמוד עליהם מי שאינו משתדל לחום על עצמו לחפש תמיד האמת לאמתו לבל יטעה את עצמו.

וזהו: לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך, כי כמה מיני חשך ושקרים הנמשכים "מארצך" - דהינו מהעיר והמדינה שנתגדל בה, כי זה ידוע שהקלפה קדמה לפרי ובכל ארץ ובכל מקום אף-על-פי שיש שם הרבה טוב אבל יש בכל מקום כמה מיני חשכות המחשיכים את האמת דהינו מה שבכל ארץ רבם רודפים אחר תאוות ובפרט אחר הממון והכבוד וכו' כאלו זה הדרך נתן מסיני חם ושלום, וצריך להתרחק מזה ולצאת מארצך, ותלך לך לעצמך לנקדת האמת שזה עקר עצמך, כי אם תסתפל על האמת תבין היטב כי לא זה הדרך לבוא לתכלית הנצחי לעולם הבא. וכן "וממולדתך" - דהינו שיצא מהרע והחשך שיש בו מצד ההולדה בחינת הן בעוון חוללתי וכו', וכמו שכתוב על פסוק המה ואביהם וכו' (בסימן י). וכן "ומבית אביך" - שהוא משפחתו, כי יש כמה שטותים ושקרים

שנדבק בו מצד משפחתו שמחזיקים עצמן למיחסים גדולים וכאלו כל הכבוד שיש להם וכיוצא בזה שאר שטותים ובלבולים, ומכלם צוה לו ה' יתברך שיצא וילך מהם לך דיקא דהינו לעצמך שהוא עצם נקדת האמת שהוא כל האדם כנ"ל, ואז תבוא אל הארץ אשר ארצך - שהוא ארץ ישראל, ואעשה לגוי גדול - זה שאומרים אלקי אברהם שהוא שלמות התפלה ואמונה וכו', ונברכו וכו' - שהוא בחינת נפיש וכו', כי לכל זה תזכה על ידי האמת:

וכל זה אי אפשר לברר בכתב רק כל אחד החפץ באמת יבין. כי כבר מבאר בדבריך ז"ל שבני אדם הם מונעים גדולים יותר מהיצר הרע כמבאר שיחותיו הקדושות בזה עין שם. ולא מבעיא שיש מונעים רשעים או קלי עולם וליצינים וכו' המונעים בדבריהם מן האמת, אף גם יראי ה' יכולים לפעמים לבלבל את האדם בעצתם שאינה טובה לפניו לפי דרכו. ויש בזה כמה בחינות בלי שעור. על-כן החפץ באמת צריך לזהר למשך עצמו תמיד לעצם נקדת האמת שלו כפי מה שהוא צריך באמת שזהו לך לך - לך דיקא, דהינו לעצמך לעצם נקדת האמת השניך לך. וכמובא בהמעשה של החכם והתם שאמר התם: זה מעשה שלו וזה מעשה שלי. וכמובא מזה על פסוק: וספרתם לכם, 'לכם' - לעצמכם, עין שם בדברינו (בהלכות ספירה הנכללת בהלכות פסח הלכה ט). על-כן באמת צריכין תפלה ושיחה הרבה ולדבר הדבור באמת, עד שיזכה תמיד למשך עצמו אל האמת לאמתו ויזכה לכל הנ"ל. (לקוטי הלכות - הלכות גיבה ה'ו'ח')